

2 Kórína

Ebeq sáhnsahwe ahtebé ehwehne.

Poraga Kórína suwahpeqte ké wega ebeq sehiranú pahsí náriuwara tagowe. Anehe mó tanáhráq Táításaga Kórína suwahpeq suena Poraba séna Kórína ke éhweh teawuwe. Teawuwana mi tanáhráq Poraga mah pahsí 2 Kórína pahsí sehiranúwe. Wene ehweh sehgiro keyábé Poraga kawerowe aritena wene ehweh íre sehgiro keyábé, Manikánka aiq pútaq íné eqmaq núwátái puaq néne ehweh íráhro teriuwe. Sísá tagaríáh ké tabonah ke nárie sansá sokigi arinieéna anehe sehiranúwe.

Kórína suwahpeqte ké anehe siu pahsíe.

1 ¹Íné Porane páhsi sáhnsahwe tagahro. Maniká awahbehrana omaq intena Sísá Karáhé éhweh síwáhnorinkeheéna eqmaq nuwowe. Ite Kórína suwahpeqte kéreq moke Ákáía marákórápéqté Sísá tagaríáh kéreqsabé mah pahsí sehiranuge. Iteruwahrah aní Tímótiga ínéreq ména itensabé, Nirutaboiruge ire. ²Maniká Iteriboreq itene Wahnah Sísá Karáhéreqka ite séhréh aitera iru ukiq itagéhe.

Manikánka Porareh wahnahnue séhréh arito ehwéhne.

³Maniká Iteribo áwíq pankerone. We itene Wahnah Sísá Karáhéne abowá ména itensabé arutaboiraitena irupipeq umehi tanáhráq eyoyó aitéhre. ⁴Moke íre kaweq sunúq irupipeq umehi tanáhráq kaweraitena eyoyó aitéhre. Maniká Iteriboga kaweraitena eyoyó aitéhnsábé mó kené sirupipeq umehi tanáhráq itega moq mi ke séhréh ariteq eyoyó aritahráhué. ⁵Mó kegá Sísá Karáhé áwíoqnonserah ite moq íwíoqnahwana Sísá Karáhéga itene iru anotahtaq ukiq itéhre.

⁶Sísane ehweh teiúnsábé mó kegá níwíoqnahwe. Mi ehwéh teiúnká séhréh aintéhraq aiq pútare aítáhnká kaweraitéhre. Manikánka íné séhréh aintéhtáq ite moq séhréh aitéhre. Mó kegá íné níwíoqnahnserah ite moq íwíoqnagehe. Mi tanáhráq ite págegeue míageheéna Manikánka séhréh aítankéhe. ⁷Sega níwíoqnahnserah ite moq íwíoqnahwe. Itega aiq tagarionawe Manikánka ite séhréh aitéh púaq wene sánsá kawerue sehgionehqómóe.

⁸Néne iyahnabo anímárinó, ínéreq ínéba míaro kereqka Esia marákórápéq míaraunaraq anotah íre kaweq sunúq káráire. Minayabe iragéhboq teiníe. Íre kaweq sunúqká anotah kamáh aiátáinsabé ite pukorahúne íwíáhuraune. ⁹Mó kegá iubi q iuwanehrawoe íwíáhuraune. Iteriahriáh íre miraorahuraune. Írakaumo. Íre miraorahuraunayabé Manikánka webataq séhréh aitankéhe íwíáhuraune. Manikánka pusa ké iriwe oganúq itahráhinsabé ite moq séhréh aitahráhire íwíáhuraune.

¹⁰Ite pukorahúne íwíáhuraunaraq séhréh aitená kaweraitáaire. Mókakeakáq séhréh aitená kaweraitankéhe. Íre kaweq sunúq sínaraq wega wahnahnue séhréh aitanawire íwíáhúne. ¹¹Itensabé púreraitáhiro. Itensabé púreraitéhrataq mókakeakáq wega wahnahnue séhréh aitankéhe. Miraínayabé áhnte kegá mina tagéra wensabé kaweróne atera íwíáh íwíáh ataneherawoe.

Sísawe kowe aruq ahqáho aruq íre i aníne i ehwéhne.

¹²Iteba míaraunaraq kaweqtaq méq Manikáne sansá tábúsoqme sehgiráune. Ahtebia ánínká íwáhnorinserah íre miráia peh Manikánka séhréh aitená iwíáh aitáráiraq íwáhnoruraune. Itene irupipeqté íwíáhgá kawerúne íwíáhúnayabé iwíáh íwíáhúne. ¹³Itega sáhnsahwe irahráho ehwéh sehiranue teiúge. Mó naneq tahnsá éhwéh íre sehiranue teiúge.

¹⁴Itega sehiranú ehweh peh ákáhta q íráhwe. Íné nuwahbehme ínéga sehiranu ehwéh áwahewé iragéhe. Itene Wahnah Sísaga tuinagake itega ínénsabe iwíáh íwíáh aintageheéna sehiranu ehwéh áwahewé írátíahnsábé nuwahbehre. Íréhrataq wega tuinagake ínéga itensabé iwíáh íwíáh aitónserah itega ínénsabe moq iwíáh íwíáh aintagéhe.

¹⁵Itega néne sánsá ireq iwíáh íwíáhoneheqmóe éna téhwe iteba téhtaréráq ite koragéna séhréh aitanauge íwíáhurauge. ¹⁶Mira íwíáhuraume Másérónía marákórápéq pokonaraq ite kéraganie íwíáhéna mibeqté kouwekonaraq ite mó séraganie íwíáhurauge. Mi tanáhráq Súría marákórápéq pokinie onaraq itega íné séhréh ainteq eqmaq nuwagéhe íwíáhurauge. Minayabe téhtaréráq ite koraganie íwíáhurauge.

¹⁷Mira íwíáhuraunsabé, Aneqsabé mó iwíáhé iteba íre surono ewo? Íné mó iwíáh mó iwíáhóna anípo ewo? Ínéga kowe aruq ahqáho aruróna anípo ewo? Írakaumo. ¹⁸Maniká aiq pútari anínirana ínéga moq kowe aruq ahqáho aruq íre u aní múge. ¹⁹Tímótireq Sáírareq ínéreqka Manikáne ahninkáwá Sísá Karáhé éhweh tei teinuraune. Tei teinurauna anímé kowe aruq ahqáho aruq íre i aníne. Wegá peh morá kowe ehwéh irari aníne.

²⁰Manikáne omasa éhwéhmé Sísá Karáhéga moke kowe éna sehگیرé. Minayabe aiq míre éq Maniká wenáwíq pankereq wensabé iwíáh íwíáh atone. ²¹Maniká Iteriboga séhréh aitéhniká itereq ínéreqka Sísá Karáhé tagéq wene sánsá sehgióneheqmúne.

²²Maniká Iteriboga ite aiq omaq itena néne arambehri miraoro aitowe. Manikáne Awanka itene irupipeq mía míaéna séhréh aitankeheéna iteba eqmataire. Wega Wenawa ebeq eqmaréh púana anehe áhnte kaweq naneq náí náininkehe.

Poraga Kórína suwahpeq íre apubúue pokú ehwehne.

²³Ite kamah aiénehoéna Kórína suwahpeq iteba íre surauge. Manikánka tagariéhtáq aiq pútariahnsanuge. ²⁴Itega aiq pútare atah náneq ambubu atíah púana peh morá néne ehweh sehgióro éna íre pagu pagunuge. Itene irupipeq eyoyóinkeheéna ite séhréh aiteyabe nuwahbehre.

2 ¹Itene irupipeq mónkakák umeh agínehoéna iteba íre koraganie íwíáhuraugé. ²Ínéga kamah aiénaraq itene iru págegeirataq insega niru ukiq intankéhbo? Iteitega niru ukiq intahráhowe. ³Nirupipeq umeh aníyéhoéna iteba íre koragia peh páhsi sehiranue menah eqmatauge. Nirupipeq eyoyóinaraq itene irupipeq moq eyoyó aitahráhuge.

⁴Ebeqte páhsi sehiranurautaq nirupipeq iwíáh kikiréna nirupipeq umeh agurairana ibiséna sehiranuraugé. Itene irupipeq umeh aginkeheéna mi pahsí íre sehiranuraugé. Írakaumo. Peh itensabé anotahtaq arutaboiritéhre íwíáhigeheéna sehiranuraugé.

Ahbabáq aniné ahbabáqsabe mó íre iwíáhoró i ehwéhne.

⁵Ite míáhrabeqte ahbabárurai anínká íre ínébataq néne nirupipeq umeh aníátáire. Itene irupipeq moq umeh aiátáire. ⁶Itebaté áhnte kegá kamah awátóme aiq awehraq káráire. ⁷Wene ahbabáq sansa aiq sutainsabé amahnága wene ahbabáqsabe íre iwíáhoró. Wene arupipeq mó umeh agínaga Sísane sánsá suehnehboq wene arupipeq eyoyóinkeheéq séhréh atáthro.

⁸Mónkakák teiúmé mi anínká iwíáhéna, Ínénsabe irutaboiorowe íwíáhinkeheéq séhréh atáthro. ⁹Itega néne ehweh aiq moke sehgiowámo taganieéna menah mi pahsí sehiranue eqmatauge.

¹⁰Ahbabáq ani kawerateq wene ahbabáqsabe íre iwíáhirataq íné moq wene ahbabáqsabe íre iwíáhinie. Wehukene ahbabáqsabe íre iwíáhonaraq ite séhréh aitanieéna Sísá Karáhé tagehtaq miraugé.

¹¹Owainawamariné wahnah wenáwíq Séténie. Wene sánsá tagarío púana ite saiqnariehnehoéq ahbabáq ani séhréh ateq wene ahbabáqsabe mó íre iwíáhonehe.

Poraga Táitása tagéyabe awahbó ehwehne.

¹²Sísá Karáhé éhweh teri terininieéna Tóása suwahpeq surautaq itene Wahnahne arambehri mirainkeheéna wega kowe aintena séhréh aintaráire. ¹³Néne iyahnabo aní wenáwíq Táitása mitaq íre míaraire.

Minayabe niwa íre ukitáinsabé mibeqté ké iroro aritena mitaq suena Másérónía marákórápéq pokurauge.

Manikánka págege aitéhraq págege naneq kiotaikúne i ehwéhne.

¹⁴Manikánka ahriahri págegeue séhréh aitéhnká ite págege naneq kiotaikúne. Sóiriqka kaweq kunkúni naneq abae arúéhnserah Manikánka séhréh aitéhnká Sísá Karáhé éhweh mah kehíná kéhíná suwahpeq abae agire. Itega teri terinúnara íráhwana abae agire. Minayabe Manikánsabe iwíáh iwíáh atóge.

¹⁵Ínéga Sísá Karáhéne arambehri miraunsabé Maniká Iteriboga ínénsabe, Kaweq kunkúni naneq tahnsá ání móne aintéhre. Kawerarítéhra kereq iraipéq pokoneherao kereqka kunkúni naneq monseráhnue aiki aikionserah kawerarítéhra kereq iraipéq pokoneherao kereq siahrega néne ehweh íráhwe. ¹⁶Iraipéq pokoneherao kegá néne ehweh irera, Pukorahi ehwéhne iwíáhowara kawerarítéhra kegá néne ehweh irera, Oga mífahrahi ehwéhne iwíáhowe. Mi arámbéhríyábé iteriahríáh tábúsoqme íre miraorahune.

¹⁷Peh móne meaneheéra arambehrionserah mó kegá moq móne meaneheéra Manikáne ehweh teri terinowe. Ínéga moq mina tahnsanugo? Írakaumo. Manikánka íné eqmaq núwátái puana íné Sísá Karáhéne arambehriu anínéna tábúsoqme iwíáhéna we éhweh tei teinuge.

Poraga, Mó kegá ite tagéra néne arambehri ahtebahrahowe ú ehwehne.

3 ¹Néníwíq mónkakáká pankerogo? Arambehri aníné wahnahnka wene arambehriyabé páhsi sehiranue áwírana mewe nogíre. Itereq ínereqka mi sansá miraonehknono? Írakaumo. ²Itewe néne arambehri páhsi tahnsa míáhwe. Mó kegá ite tagéra néne arambehri ahboeqme ahtebahrahowe.

³Néne arambehri páhsi Sísá Karáhéga itene irupipeq sehiranuraire. Mó kegá mi páhsi anereuwo éra néne sánsá tagéra mi páhsi sáhnsahoráhowe. Sísaga mi páhsi pépahqtaq íre sehiranire. Manikánka oga mía míaéna Wenawa iteba eqmatairana wega itene irupipeq páhsi tahnsá sehira aruqarurire.

Manikánka áhnste séhréh aintéh éhwéhne.

⁴Íné iwíáhume Manikánka íné omaq intena séhréh ainta aintainsabé Sísá Karáhéne arambehri miraorahuge. ⁵Ínériahríáh Sísane arambehri íre miraorahuge. Peh morá Manikánka séhréh aitéhnká miraorahuge.

⁶Wega ínénsabe o sansanúno éna séhréh aitéhnká miraorahuge. Naho sánsá sehígíoro ú sehirá kéhrana o sansamé Manikáne Awanka séhréh aitéhre. Sehígíoro ú sehiránká mirainka pukorahúna sansánirana Manikáne Awanka mirainka oganúq itahráhi sansánire.

Sirupipeqté síurá akariuríéh náneqsabé éhwéhne.

⁷Iwíáhue tagahro. Miraoro ú ehweh ebah kanéhráq sehiranútaq Manikáne téhreh naneq Mósísine auranabiahtapeq ábóraragúwe. Anotahtaq téhrehnsabé Ísara kegá Mósísine auranabiahtapeq íre ebitiahrahuwe. Mi tehrehnka parabagina útaqkakáq íre ebitiahrahuwe.

⁸Miraoro ú sehiránká pukorahúna sansá áhwárótaq anotah tehrówe. Manikáne Awanka séhréh aitéh sánsá anotah kawéq sánsánéna miraoro ú sehirá sánsá anotahtaq kiotaikire. ⁹Miraoro ú sehirá sánsámé ehweh aitahráhi sansánirana anotahtaq téhrówe. Manikáne Awanka séhréh aitéhmé kaweqtaq míahrahúna sansánéna ehweh aitahráhi sansá kiotaikire.

¹⁰Aiq kiotaiki puaq naho téhró naneq amahnága íre téhrehre. ¹¹Manikáne Awanka séhréh aitéh sánsánká peh kagai puana naho parabagurai sansá aiq kiotaikire.

¹²Manikáne Awanka séhréh aita aitai puaq itega íre áhreeq peh págegeue Sísa éhweh teri terinorahúne. ¹³Mósísiga miraúnserah itega íre miraoneheqmúne. Mósísine auranabiahtapeq téhró naneq parabagina únsabe mó kegá tagehoéna wene auranabiahtapeq ambantataté akariuriowe.

¹⁴Ísara kegá miraoro ú sehirá sáhnsahera sirupipeqté síurá akarié naneq konsabe sega íre ahtebahrahuwe. Amahnágaákáq sega íre ahtebahrahowe. Wehukega Sísa Karáhénsabe aiq pútare atéhranka sene sirupipeqté síurá akariuríéh náneq meruankéhe.

¹⁵Iborankákáq sega Mósísiga miraoro ú sehirá sáhnsáhótáq sirupipeqté síurá akariuríéh náneq kéhnsabé sega íre ahtebahrahowe. ¹⁶Maniká itene Wahnahnsabé áhrabirana sene siura akariuríéh náneq meruankéhe.

¹⁷Itene Wahnah Manikáne Awa míéhtáq sabirúéh náneqka ite mó íre saiqnariahrahire. ¹⁸Itene iuranabiah íre akariuríéhre. Téhrehnka timanotaq sokaeqsúéhrra wehukega tagahnserah Manikánka séhréh aitená kaweraitowara mó kegá ite tagéra Manikáne sansá tagahrahowe. Itene Wahnah Manikáne Awa ména we tahnsá míageheéna séhréh aitená kaweraita aitaire.

Owainawanka wehuke sunkíkírirabeq saiqnaríéhre i éhwéhne.

4 ¹Manikánka ínénsabe arutaboiraientena mah arámbéhrí miraúno aintaráinsabé íre túbáh agia aiq mirainauge íwíáhuge. ²Kopípeqté niyehiteh sansánkákáq péhepehe sansánkákáq aiq suena íre mó éhwéh peh Manikáne aiq pútaq éhwéh íwáhnoruge. Peh moke tábúsoqme íwáhnoréna Manikánka tagaríéhtáq ómi kegá, Íné kaweq sansá miraугe tagageheéna kaweqtaq ména Manikáne ehweh teri terinuge.

³Mi kawéq éhwéhnsabé, Íre irahráhuwe irare kewé peh iraipéq pokoneherao ke wóe. ⁴Owainawame, mah marákóipéqté péhepehe

wahnáhnká sunkíkírirabeq se saiqnariéh púara kaweraritahráhi ehwéhnsábé íre aiq pútare atahráhowe. Kaweq ehwéhnká téhrehnka tahnsanéna sirupipeq téhragínehoéna owainawanka mi ke sunkíkírirabeq saiqnariéhre. Sísá Karáhéwé téhreh anínéna Maniká tahnsa mía miaire.

⁵Írátíáthro. Íné éhweh íre tei teinuge. Sísá Karáhé webataq kaweq Wahnáh aní míéhрана tei teinuge. Sísane sánsá sehgiéna itene arambehriu aní tahnsa míóge. ⁶Manikánka téh mahraréna, Sunkíkírirabeq téhráhnno úwe. Téhráhnno únserah menah itene irupipeq téhraitaráinsabé itega Sísá Karáhé éhweh aiq pútare ateq, Manikánsabe anotah aní móne atone.

**Poraga, Ite eqmaro ke Manikáne arambehri miraéq
mi arábéhríraté pukorahúne ú ehwehne.**

⁷Itene inokame peh antehya tahnsanirana Manikánka wene kaweq naneq mi antéhyápípeq máréhre. Ite íre págege anímárí mionana peh morá Maniká webataq págege aní míéhre. Ite tagah kegá mina iwíáhigheéna Manikánka wene kaweq Awá itene irupipeq eqmaréhre. ⁸Moke mó ke suwahpeq mó ke suwahperue íwíoqnah kegá ahababáq aitáhwaq anetaníbo iwíáh íre úne. Árahiramo íwíáh íre iwíáhia itene arambehri suanehe íwíáh íre úne.

⁹Íwíoqnahtaq Manikánka ite íre íúwéhre. Mó kegá iubówaq marakóipeq márunsurahéq irigue nogune. ¹⁰Sísaga ite kaweraitanieéna putiowe. Mina únserah itega mó ke séhréh aritaneheéq pukorahúne. Mó ke séhréh aritahnara ite tagah kegá iwíáhéra, Mi sánsá Sísane oga míéh sánsáne ewe.

¹¹Itene oga míona tanáhráq Sísane sánsá sehgiunayabé mó kegá ite iubi q iuwahráhowe. Itega Sísane oga míéh sánsá tagageheéq wene arambehri sehgiune. ¹²Ite Sísá tagarawéq oga mía miaigeheéq pukorahúne.

¹³Manikáne ehwehnka mahraréna,

Íné aiq pútare ató púana iraruge ire. *(Buk Song 116.10)*

Mi ehwéhnká irarinserah itega moq aiq pútare atona puaq Sísá éhweh irarúne. ¹⁴Ite tagarionawe Manikánka itene Wahnáh Sísá iriwe oganúq ato púana ite moq iriwe oganúq itena meiqmena Sísaba moraráq móitankéhe.

¹⁵Itega Sísansabé aiq pútare atageheéq we éhweh tei teinúnara mó kegá íwíoqnéra ahababáq aitáhwe. Manikánka séhréh aitahnaga áhnte mó kegá Sísansabé aiq pútare ataneherawoe. Sega miraéra Manikánsabe kaweróne éra wensabé iwíáh iwíáh ataneherawoe.

Manikánka náina naneqsabé irutaboírúne i ehwéhne.

¹⁶Minayabe Sísane sánsá íre sueq peh sehgieneheqmúne. Itene inonka ore orení úkonanawe Manikánka séhréh aita aitai puaq itene irupipeq

peh o animárí tahnsa ahriahri mía míaúne. ¹⁷Mó kegá íwioqnéra ahbabáq aitáhsábé peh wahto tanahráq kéhrana mókake kagai apéq náinaq kaweq matábúrápéq ahriahri míanehe. Amahnága íre kaweq sunúqmé peh wahto tanahráq kéh púana meáhna naneqka mi sunúq anotahtaq kiotaikinae.

¹⁸Amahnága ábóraq kéh náneqmarínsábé íre irutaboiria peh Maniká míéhabeq kopípéq kagai naneqsabé irutaboirúne. Amahnága ábóraq kéh náneq mókake parabaginae. Maniká Iteribo míéhabeqte náneqme amahnága kopípéq kéh náneqme peh ahriahri kagaína puaq minayabe irutaboirúne. Minayabe amahnága íre kaweq sunúq kéhnsábé anetaníbo íwíáhéq peh Sísane sánsá kawerue sehgioneheqmúne íwíáhúne.

Kagai inónká awaq meyabe iuwahbeh ehwéhne.

5 ¹Mah marákóipéq miona tanáhráq itene inonkame wéhuwehu nah tahnsane. Mi nah sokogínaraq íópeq kíónaraq Manikánka kaweraitéh náh awaq mianéhe. Mi nah wehukega íre pera peh ahriahri kagai inonká awaq mianéhe. Minayabe tagarione. ²Íópeqté náhnsábé anotahtaq irutaboirúna puaq iwéhinsah aruqarurúne. ³Mi nah awaq míáhnaraq kawerue kagai nahnsábé íre tabonahoneheqmúne.

⁴Itega mah wehuwéhú náhtápéq mía míaúnaraq irupipeq umehinka kamah aíraq iwéhinsah aruqarurúne. Itene inonka amahnága sueyabe íre iuwahbehre. Írakaumo. O korósí sukionanserah o inonká oga mérapeq awaq meyabe iuwahbehre. Mókake kagaína inónkánká amahnága kéh ínónká kiotaiki puaq minayabe irutaboirúne. ⁵Oga mérapeq awaq miageheéna Manikánka kaweraitáráire. Manikánka menah Wenawa aiq eqmaq áúwátáinsabé mókake wega moke mó kaweq naneqmarí náinkéhe tagarione.

Manikánka ite sainsuena awehraq apéq náinkéhe i ehwéhne.

⁶Wega mirainawire íwíáhéq íre áhreúne. Itene inonkame iteyuwane nah tahnsáne. Ite tagarionawe iteyuwanka inonkapipéq míéhraq amahnága íópeqté itene Wahnahne nahtapeq íre míone. Írakaumo. ⁷Itene iuranka íre tagéq peh itene irupipeq aiq pútare ateq mira íwíáhúne.

⁸Wega mirainawire íwíáhéq íre áhreúne. Itene inonka sueyabe iuwahbehraq itene o nahtápéq itene Wahnah míéhabeq méyabe iuwahbehre. ⁹Mah marákóipéq miona tanáhráqkákáq itene Wahnahba míáhnarabeqkákáq we awahbeh iwíáh sehgieyabe iuwahbehre.

¹⁰Mókake ite ómi Sísá Karáhéga ehweh aitahnarabeq iriwe míáhnana itega marakóipeq miraúna arámbéhrí iwíáhue tagankehe. Wega itene ahbabáqkakaq itene kaweq arámbéhríákáq íwíáhue tagéna sainsuena awehraq apéq náinkéhe. Minayabe we awahbeh iwíáh sehgioneheqmúne íwíáhúne.

Wensabé aiq pútare atáhro éna pagu pagunú ehwehne.

¹¹Itene anotah Wahnáhsábé áhtenu puana mó keyábé, Wensabé aiq pútare atáhro éna pagu pagunuge. Manikánka néne nirupipeq tagariéhre. Inénsabe, Ai q tábúsoqme iwíáhi aníne aintáhsábé nuwahbehre.

¹²Ínéga ite íre ehnenuge. Itega ínénsabe, Tábúsoqme iwíáhi aní míéhre aintagehéna mah ehwéh teiugo? Írakaumo. Peh itega néne sansansábé iwíáh iwíáhigehéna teiúge. Íre mó kené sirupipeqté iwíáhyábé peh seyene ábóra q kéh náneqsabé sirutaboiro keyábé ehweh ayahqme terigehéna teiúge.

¹³Mó kegá íné uwoyansa aníne aitáhwana ínéga, Anetaníbo. Peh Manikáne arambehri mirainauge iwíáhuge. Íné peh tábúsoqme iwíáhu anínéna ite séhréh aita aitaugé. ¹⁴Sísa Karáhéga itensabé anotahta q arutaboiritéhnká ite Wahnah aitéhra q wene sánsá sehgiune. Ite tagarionawe peh morá ánínká mah kehiná kéhínánsábé pukú púa q ite moke pusa ké tahnsa míone.

¹⁵Sísaga ómi itensabé putionsabe itene oga mé tanahrá q peh iteite iuwahbeh iwíáh sehgiónehnkono? Írakaumo. We moke itensabé pukú púa q amahnága peh we awahbeh iwíáh sehgiónehqmúne. We putiowana iriwe oganú q atowe.

Manikánka insahwé aitena insahwé arite arámbéhrí íátái ehwéhne.

¹⁶Menah wehukega iwíáhuronserah itega mó kené sánsá iwíáhu agehgamatáúne. Sísa Karáhéne sansá mo q menah mira iwíáhu agehgamatáúne. Amahnága itega agehgamare sansa ai q sutauna pua q mókake mó íre miraoneheqmúne. ¹⁷Írátíá hro. Sísa Karáhé ai q púta q tagariéh ánímé o ani úkire. Wene naho sánsá ai q parabagurairana wega peh o sansanire.

¹⁸Minawé Manikánka ai q moke mirauraire. Itega wene naruo míaraunara Sísa Karáhéga miraurainka Manikánka insahwé aitena mó ke insahwé arite arámbéhrí íátáire. ¹⁹Itega mahraré q, Sísa Karáhéga miraurainka Manikánka mah kehiná kéhíná insahwé aitahráhire. Wega ite insahwé aitéh kéné ahabábá q íre ahrrera q matawéna mó ke insahwé arite ehwéh koreriéro aitéráire teiune.

²⁰Itewe Sísa Karáhéne ehweh mibeq mahbeq aritona anímá rí mé q itensabé, Manikánka ite insahwé aitankeheé q Sísa Karáhénsabe ai q pútare atáhro tei teinúne. Manikánka teriéro aitéráinsabé itensabé, Sísansabé ai q pútare atáhro pagu pagunue tei teinúne.

²¹Sísa íre ahabábá q ani míota q itene ahabábáqsabe pukinkehéna Manikánka itene ahabábáqmá rí awuwe. Minayabe itega Sísare q mía míaonara q Maniká Iteriboga kaweqta q mía míainserahnue mía míaorahúne.

Túbáh agiyehboq Manikáne ehweh kawerue íráhro i ehwéhne.

6 ¹Manikánka séhréh aintéhrana wene arambehri miraéna itensabé, Manikánka itensabé arutaboiraítana séhréh aitéh púaq wene ehweh sehgieyabe túbáh agiyehboq peh kawerue íráhro tei teinuge. ²Minayabe Manikánka mahraréna, Ínéga omaq atáráu tanáhráq arene ehweh írátáuge. Kaweratáráu tanáhráq séhréh atáráuge ire. *(Aisaia 49.8)* Teiníboq írátíáhro. Amahnága awehraq tanáhrárirana iboramé Manikánka kaweraite tanáhráre.

Poraga Sísane arambehri miraúnsabe íre mareqmareq áhne i ehwéhne.

³Mó kegá néne arambehri tagéra, Aneqpopoq íre kawerire iyehoéna moke áhwára áhwára sansá suena peh kaweq sansánuge. ⁴Mó kegá ínénsabe, Manikáne kaweq arámbéhríóna aní móne igeheéna wene arambehri moke miraéna peh kaweq sansánuge. Néne nirupipeq moke umehi naneq si tanáhráqmé íné íre kaweraintahráhi tanáhráqmé Manikáne arambehri suaníe íwíáh íre uraige. Peh kawerue sehgiúge. ⁵Kawerue sehgiúnsábé mó kegá nubiq marera karábúsiipéq móintera momiwórabeq ehweh aintárówana ínéga anotah arámbéhríéna íre kawerue sugéna táhutahuq írakaunurainsabé nirupibiuraire. ⁶Manikáne arambehri kawerue sehginieéna íné peh kaweqtaq ména tábúsoqme íwíáhéna pehwehrue ména mó keyábé kaweq sansá aritena mó keyábé aiq pútaq nirutaboiruge. Manikáne Awanka séhréh aintéhnká mina tahnsanuge.

⁷Aiq pútaq ehwéh tei teinugana Manikánka págege aintéh púana kaweq arámbéhríuge. Itene igaqnaréhga sene iqtate ebehunserah owainawansabé ahqáho atena kasuq kasuruge. Kaweqtaq mía míaéna kaqsuq kaqsuruge.

⁸Mó kegá ínénsabe iwíáh íwíáh aintáhwara mó kegá níéhruru aintáhwe. Mó kegá ínénsabe, Kaweq sansánóne aintáhwara mó kegá ínénsabe, Abehq sánsánóne aintáhwe. Mó kegá ínénsabe, Péhenóna aní móne aintáhwana ínéga peh ahriahri Manikáne ehweh sehgiúge.

⁹Mah marákóipéqté sánsá mirao kegá íné íre tagariáhwara peh áhnte Sísá tagariáh kéga íné tagariáhwe. Nubiq nuwahráho sansá sehgiéna íre pukia peh oga míóge. Kamah aniera íre nubiq núáhwe. ¹⁰Niru umehi tanáhráqkákáq Manikánsabe iwíáh íwíáhuge. Íné tabonah aní ména áhnte ke kagai naneqmarí nári nárinuge. Mó kegá ínénsabe, Íre matiahna aní móne aintáhwana íné moke kaweq naneq matióge.

¹¹Kórina suwahpeqte kéo, ínéga pahsuqme teiena itensabé anotahtaq nirutaboiruge. ¹²Itensabé nirutaboirume íre túbáh agia peh iteitega ínénsabe íre irutaboiraítáhwe. ¹³Sibowaréhga sene animári

síwáhnorunserah ite íwáhnoréna itensabé nirutaboiritónserah itega moq ínénsabe irutaboiraítáhro.

Itene inonkame Manikáne nahne i ehwéhne.

¹⁴Sísansabé awahrieh anínseq íre wahto tanáhráq moráráq arambehrinie íwíáhiyeho. Kaweqtaq míéh anínseq ahababáq aninseq moráráq íre mía míorahóya mino. Téhrehnkakáq sunkíkírinkakáq moráráq íre kagaorahi mino.

¹⁵Sísa Karáhéreq owainawanseqka íre morá íwíáhóya mino. Sísa tagariéh anínseq Sísansabé awahrieh anínseqka íre morá íwíáhóya mino.

¹⁶Manikánsabe iwíáh íwíáh atáh náhnkákáq péhepehe maníkánsabé iwíáh íwíáh atáh náhnkákáq íre monseráh náh kéh mino. Maniká oga mía míairana itene inonka wene nah mire. Mínayabe wene ehwehnka aiq mahraréna,

Ínéga seba kéna sereq mía míainie. Ínéreq sereq ahtapeq moraráq nogonéhe. Íné sene Maniká míanauge. Se néne animarí míagehe ire. (Lo 7.2-3)

¹⁷Itene Wahnahnka mó mahraréna,

Itega íre íráh ké míáhrabeq sueq móbeq míáhro. Moke ahababáq naneq súéhrrataq iteba míanie ire. (Aisaia 52.11)

¹⁸Itene Wahnahnka mó mahraréna,

Iteribo míanie. Itewe nénahni nániyahu míagehe ire. (2 Samuel 7.14)

Itene págege Wahnáhnká aiq mahrarire.

7 ¹Manikáne omasa éhwéh aiq írátíona puaq itene inonkankakáq iteyuwankakáq ahababáq aitéh náneq moke suaneheqmúne. Néne iyahnabo animaríno, Manikánsabe áhtenéq kaweqtaq mía míaoheqmúne.

Mi kegá Porane ehweh kawerue sehgiúnsabe wega iwíáh íwíáhú ehwehne.

²Ínénsabe irutaboiraítáhro. Ínéwé íre ahababáq aítaráuge. Abehq sánsá íre aítaráuge. Mó naneq meyanieéna péhe éhwéh íre teiátáuge.

³Peh ehweh aitanieéna íre teiúge. Métáqkakaq amahnágaakáq itensabé nirutaboiruge teiúge. Ite oga míéhrrataqkákáq pukirataqkákáq iteba morábí méyabe nuwahbehre.

⁴Itega Sípane sánsá kawerue sehgiége íwíáhéq itensabé iwíáh íwíáhuge. Nirupipeq umehi tanáhráqkákáq itensabé iwíáhugana nirupipeq eyoyóirana iwíáh íwíáhuge.

⁵Ínéga Másérónía marákórápéq surautaq néne nirupipeq umehi naneq áhnte káráirana íre ahrenarauge. Írakaumo. Mó kegá ehweh aintera pagu pagunurowana nirupipeq umehurairana áhreurauge. ⁶Itene irupipeq umehína tanáhráq Manikánka itene irupipeq eyoyó aítahráhire. Wega

Táitása ínéba eqmatairana surainka niru eyoyó aintáráirana Manikánka niru ukiq intáráire.

⁷Íre peh morá we surainka wega teníátái ehwéhnká moq néne niru eyoyó aintáráire. Táitása iteba míaraitaq itega wene aru eyoyó atárówana wega minayabe teníátáirana nirupipeq eyoyó aguraire. Itega íné tagéyabe iuwahbarainsabé teníátáire. Ínénsabe irutaboiruome teníátáire. Itereq ínéreq morá íwíáhonehe irarewe teníátáire. Moke mi ehwéh teníátáinka nirupipeq anotah eyoyóire.

⁸Ínéga téh sehiranue eqmatau pahsígá wahto tanahráq iru umeh aítáráire. Iru umeh aítaráinka mi tanáhráq íné moq niru umeh aguraire. Mi pahsí sehiranuraunsabé menah íre kaweruge íwíáhéna amahnága peh kaweruraige íwíáhuge. Iru umeh aítaráinka ahbabáq sansa sueq sehiranurau pahsípéqté éhwéh sehgirowe. ⁹Amahnága nirupipeq eyoyóire. Itene iru págege aítaráinsabé nirupipeq eyoyóiro? Írakaumo. Itene ahbabáq sansa sueq kaweq sansá sehgirowsabé nirupipeq eyoyóire. Itene iru umeh aítaráinsabé Manikánka, Kamahoro aítáráire. Minayabe ahbabáq íre aítárauge. Írakaumo.

¹⁰Manikánka ahbabáq ke kamah arinayabe sirupipeq umeh agire. Sega sene ahbabáq suagehéna wega kamah aríre. Sene ahbabáq súáhwana wega kawerarítéhre. Kawerarítérara mi kegá Irupipeq umeh kéwéhmé amahnága aiq kaweragire ewe. Wega sene ahbabáq suehrana kaweraritanieéna kamah aríre. Kawerarítérara mi kegá, Irupipeq umeh aguraime aiq kaweruraire ewe. Mah marákóipéqté náneqsabé wehukene sirupipeq umeh agínara pukorahowe. ¹¹Manikánka kamah aiena itene irupipeq umeh aítáráire. Miraurainka ite séhréh aítáráire. Minayabe iwíáhue tagahro. Séhréh aítaráinsabé itene ehweh tábúsoqme kawerareq ahbabáq aninsabé ehweh atárówe. Séhréh aítaráinsabé Manikánsabe áhtenéq ínénsabe irutaboiréq ahbabáq ani kamah awátówe. Sehiranurau ahbabáq kaweratotaq itega íre ahbabária peh kawerue miraurowe.

¹²Téh sehiranurau pahsíwé peh morá ahbabáq aninsabé iwíáhue sehiranuraugo? Írakaumo. Íre wereq wega ahbabáratárái anínseqsabé sehiranuraige. Itega néne ehweh sehgirowsabé Manikánka itensabé, Kawerowe aítáráire. Itega ínénsabe aiq pútaq irutaboirúne íwíáhigeheéna mi pahsí sehiranue eqmatauge.

¹³Mira íwíáhuraunaq itega mirauronka nirupipeq pehwehrue aintáráire. Minayabe niru pehwehrue eyoyóire. Itega Táitása séhréh ateq wene aru eyoyó atárónsabé íné moq niru eyoyóire. ¹⁴Ínéga Táitása iteba eqmaq auwaníe urautaq wensabé, Mi kegá néne ehweh aiq sehgioneherawoe íwíáhuge teawátáuge. Itega aiq kawerue sehgiro puana mi ehwéhnabé íre niyehitaraire. Írakaumo. Moke mi ehwéh aiq pútaragurairana Táitásaga ahtebaraire.

¹⁵Wega iteba suraitaq itega áhreeq iransanéq mehweh atárówe. Itega wene ehweh sehgirowsabé Táitásaga ahreraq matawéna itensabé

anotahtaq arutaboiraítéhre. Wega itene kaweq sansá iwíáhéna itensabé anotahtaq arutaboiraítéhre. ¹⁶Itega peh moke kaweq sansá sehgioneheqmóe iwíáhunsabé nirupipeq anotahtaq eyoyóire.

Sísa tagaríáh ké séhréh aritagéhboq móne soruparáhro i ehwéhne.

8 ¹Néne iyahnabo anímárino, Manikánka Másérónía marákórápéqté Sísa tagaríáh keyábé sirutaboirena séhréh arítarái ehwéh teiníe.

²Anotah íre kaweq sunúq kárítaq Másérónía marákórápéqté ké áhnte tabónáhéra sirupipeq íre umehia peh eyoyóera sega mó Sísa tagaríáh ké séhréh aritageheéra áhnte moné soruparowe.

³Minayabe teiníboq írátíáhro. Sega moke náríeráhi naneq náríátówe. Seyega iwíáhue áhnte mónkakáq pehipi náríátówe.

⁴Sega Súría marákórápéqté Sísa tagaríáh ké séhréh aritaneheqmúne iwíáhéra itensabé, Ite séhréh aritanéhe éra itega sorupóna moné meyáhro págegeue teiátówe. ⁵Teiátówana ínégá iwíáhéna, Peh móne nárígéhe iwíáhuraue. Iwíáhuraugara téhwe Maniká itene Wahnahnsabé sirutaboiréra sinonka náwéra wega awahbeh sansá sehgiara anehemé móne náwátówe. Manikánka iwíáh aritowara ite moq irutaboiraítárowe.

⁶Menah Táításaga náwe sansá ite Kórína ke íwáhnoruraire. Íwáhnorurainsabé ínégá wensabé, Kórína kegá moq mina irútábóri sansá kawerue sehgiagehéna minayabe moke síwáhnoré séhréh arito éna teawátáuge. ⁷Itega moke mirao sansá aiq kawerue miraowe. Itega Manikánsabe anotahtaq aiq pútare atáhwe. Wene ehweh teri terinoneheéq kawerue arambehriurowe. Itewe ahte bia ké méq Manikáne arambehri kawerue miraowe. Ínénsabe irutaboiraítáhwe. Itega moke mó arámbéhrí kawerue mira onserah itewe iwíáhue tagéq itene móne Maniká náwenéhe iwíáhoró.

⁸Minayabe miraoro éhwéh íre aitóge. Másérónía kegá náríe sansansabé teiúge. Sega sirutaboirariterá náríenserah itega moq irutaboiraiteq nárígéhe iwíáhuge. Mó keyábé aiq pútaq irutaboiraowapómo ite taganeheéna mah ehwéh teiúge. ⁹Itene Wahnah Sísa Karáhéga íópeq áhnte kaweq naneq matorabeq suena ite kaweraítanieéna mah marákóipéq tuména tabonah ani míowe. Wega miraúnka itega áhnte kaweq naneq meyhárhúne. Meyárhúnayabé wega séhréh aitéh sánsámé tagarione.

¹⁰Mahra iwíáhunsabé móne sorupé ehwéh teiníe. Itega inokáh opéq mi arámbéhrí áhwárarowe. Itega mi arámbéhrí pehipi íre áhwárareq téhwe miraoneheqmúne iwíáhéq áhwárarowe. ¹¹Minayabe amahnága mi arámbéhrí parabarúáhro. Itega áhwárorotaq iwíáhuronserahnéq náwéráho moné soruqqaráhro.

¹²Wehukéníká náwiníe iwíáh kahnaráqmé minawé Maniká awahbeh sansáne. Manikánka itega íre matíáh náneqsabé náníéro aitehro?

Írakaumo. Peh morá matíáh náneq náweráhowe. Manikánka peh morá itega náweráho naneq iwíáhéna itega náwíra naneq tagéna kawerowe aitéhre.

¹³Mó ke kaweqtaq míéhraq ite tabonah ke míageheéna mah ehwéh teiugo? Írakaumo. Ite ómi monseráhnue awehraq matiageheéna teiúge.

¹⁴Amahnága áhnte moné matíáh púaq móbeqte tábónáh ké séhréh aritagéhe. Mókake ite tabonahirataq se áhnte matiéhrataqmé sega ite séhréh aitagéhe. Mirairataq itewe íre tabonah ke míaneheqmóe.

¹⁵Minayabe Manikáne ehwehnka aiq mahraréna,

Mi topáh áhnte meyáh kégá arahq íre máráhwe. Pehgáriq meyáh kégá awehraq matíáhwe ire. (Kisim Bek 16.18)

Poraga wehuke Kórína suwahpeq eqmaro ehwéhne.

¹⁶Manikánka Táitása iwíáh atáráirana ínéga ite séhréh aitaníe iwíáhunserah Táitásaga moq mira íwíáhíre. Manikánka mi iwíáh atáráinsabé wensabé iwíáh íwíáh atóge. ¹⁷Táitásaga néne ehweh irena iwíáh íwíáhuraire. Íre ínéga pagu pagunuraunsabé peh wewega ite, Koséhréh aitanauge íwíáhéna iteba sinie ire.

¹⁸Mó anínká mó kehiná suwahpeq mó kehiná suwahperue nogena Manikáne kaweq ehwéh teri terinúwara míbeqté Sísá tagaríáh kégá irera, Kaweq ehwéh tei teini aní míre atáhwe. Mi aní iteba eqmarahnana wega Táitása kérankéhe. ¹⁹Sísá tagaríáh kégá mi aní omaq atera ínéreq ínéba míáh kéreq moráráq nowe arambehriinkeheéra eqmatowe. Maniká itene Wahnahnsabé iwíáh íwíáh atageheéq mah kawéq árámbéhríúne. Sísá tagaríáh tábónáh ké séhréh aitanéhe íwíáhúwara mó kegá mina tagagehe.

²⁰Mó kegá iwíáhéna, Itega náríra naneq íre kawerue wahnahnowe iwíáhíyeho éq mó aní eqmarahnana wega moq mina náríra naneq wahnahninkehe. ²¹Íre peh morá Maniká itene Wahnahnka tagaríéhtáq kaweq sansánonehe. Wehukega tagahtaqkákáq kaweq sansánonaraq tagagehe.

²²Itega kaweq sansánowe íwíáhigeheéq mó aní eqmaranéhe. Mi anínká métáq iraru aníté kérirankeheéq eqmaranéhe. Mó arámbéhrí mó arámbéhríúe awena tagaraugana wega aiq kawerue arambehriuraire. Kawerue arambehriéna, Itega Sísane sánsá kawerue sehgioneheqmóe íwíáhinsabé ite koséhréh aitaníe íwíáhinsabé iteba eqmaranéhe.

²³Táitásawe ite tagaríáhwe. Ite séhréh aitayeheéta arambehriúye.

We kéroya anítéwé Sísá tagaríáh kégá aiq omaq sitówara mó kegá Sísá Karáhénsabe iwíáh íwíáh atageheéra sega kawerue arambehriigehe.

²⁴Itega mi keyábé irutaboirariteq séhréh arítáhro. Mirairataq móbeqte Sísá tagaríáh kégá mina irera néne ehweh aiq pútare aitagéhe. Itega kaweq sansáno ke wóe irarurauwara mi ehwéhnsabé aiq pútare aitagéhe.

Maniká tagariáh tábónáh ké nárie ehwéhne.

9 ¹Maniká tagariáh ké nárie ehweh aiq ahtebahwe. Minayabe nárie ehwéhnsábé íre áhnte sehiraninie. ²Itega sorupawe nárienéhe íwiáh aiq tagarióge. Minayabe Másérónía marákórápéqté keyábé itega miraira ehwéh aiq teriena iteiwíq panketauge. Ínéga sensabé mahraréna, Ákáia marákórápéqté kegá inokáh opéq tabonah ke nárienéhe íwiáh áhwárowe urauge. Uraugara irera mi kegá, Itega moq miraoneheqmúne íwiáhurowe.

³Ínéga teriátáu ehwéh péhe éhwéh agínehoéq miraira arámbéhrí amahnága parabaruahehéna mah anító siqmaraníe. ⁴Itega moke náríra naneq aiq kawerareq íwénunowe íwiáhuge. Másérónía marákórápéqté kéreq ínéreqka iteba senaraq itega miraira arámbéhrí íre parabarúéhrataq itereq ínéreq iyehitanawire.

⁵Mira íwiáhéna itega miraira arámbéhrí parabaruahehéna mah anító iteba ebeq siqmaraníe. Sega séhréh aitehraq náríra naneq sorupawe kaweraréhrataq ínéga iteba senaraq aiq awehraq kanae. Awehraq kahnarraq tagehra kegá íwiáhéra, Íre ínéga pagu pagununsabé peh iteitega nárienéhe íwiáhuraunayabé miraowe íwiáhigehe.

⁶Wene sotápéq íre áhnte uqmaréh ánínká pehgáriq tahutáhúq meyanae. Áhnte uqmaréh ánínká áhnte meyanae. Minayabe iwíáhue tagahro. ⁷Mó aní mó aníne itene irupipeq iwíáhéq náríéro. Itega náríra naneqsabé itene irupipeq iwíáh kikiriyeho. Itega iwíáhéq, Mó kegá itensabé anah ke woe éra abiahnsa aitéhboq nárienéhe íwiáh íre oro. Peh Manikánka wehwehi anínsabé arutaboiri puaq aru eyoyóue náríéro.

⁸Manikánka ite íre mationa naneq áhnte náieráhire. Ite moke awehraq kankehéna náinkéhe. Itega mó ke séhréh ariteq moke kaweq arámbéhrí miraigeheéna Manikánka náinkéhe. ⁹Minayabe wene ehwehnka aiq mahraréna,

We tabonah ke áhnte sinsinire. Wene tábúsoréh sánsá ahriahri kagaire ire.

(Buk Song 112.9)

¹⁰Manikánka sonsoráh ké ayu nárírara uqmaráhsábé áhnte tahutáhúq nárírara nahwe. Mina inserah wega ite íre kéh náneq náinaq ite awehraq naneq matawéq mó ke wehwehue séhréh ariteq itega náríransabé Manikánka náina naneq anotah úkinawire. Itene kaweq sansámári moq anotah úkinae. ¹¹Manikánka ite áhnte náinaq itega moq tabonah ke ahriahri náríeráhowe. Itega miraúnayabé tabonah ke nárírataq meyéhra kegá minayabe Manikánsabe iwíáh íwiáh atagéhe.

¹²Itega Manikáne tabonah ke nárírataq se tabonah ira naneq aiq awehrraginae. Itega náríransabé mi kegá Manikánsabe anotahtaq iwíáh íwiáh atagéhe. ¹³Itega mó ke séhréh ariteq nárírataq sega itega Sísa Karáhéne ehweh aiq kawerue sehgiówe íwiáhéra Maniká áwíq pankerera wensabé iwíáh íwiáh atagéhe.

¹⁴Itega eyoyóue nárírataq sega itensabé, Áhnte irutaboiro ke wóe aitera Manikánsabe, Ite kaweraritoue púreraitagéhe. Manikánka ite séhréh aitena mi iwíáh aitahnara náríra kegá itensabé anotahtaq sirutaboirá púreraitagéhe. ¹⁵Manikánka wenahni iteba eqmarowe. Anotah kawéq sánsá miráú púaq moke mó sansá kiotaikinsabé itene ehweh íre irarerahéq peh Manikánsabe iwíáh íwíáh ata ataúne.

Poraga wene arambehriyabé irarú ehwehne.

10 ¹Íné Porane ehweh kawerue íráhro. Sísá Karáhé uwaresa áninéna pehwehrué mionserahnue teinié. Iteba mío tánáhráq wehukega ínénsabe, Uwaresa ání míahne ewe. Iteba íre mío tánáhráq peh móbeq ména páhsi sehiranue ehweh teiútáq ínénsabe, Págege ehwéh sehiranue iene aintáhwe. ²Iteba senaraq págege ehwéh aiteyabe nuwahriehre. Minayabe kawerurero.

Mó kegá ínénsabe, Mah marákóipéqté sánsánóne aintáhwe. Mina tahnsa éhwéhno keyábé págege ehwéh aritahráhuge. Ite mah marákóipéq mione eme aiq pútarowe. ³Peh mah marákóipéqté kegá iwíáhue ebhonserah íre úne. ⁴Manikáne arambehri miraoneheéq iqtate íre ebhúne. Owainawane arambehri saiqnareq Manikánka náí náneq, págege naneqtaté ebhúne. ⁵Mó kené péhe éhwéh píribahri ehwéhniká Manikáne sansá taganeherao kené ah paitiehnehoéq saiqnaruone. Sísá Karáhéne ehweh sehigigeheéq moke mó iwíáh saiqnarúóne. ⁶Itega néne ehweh sehgrátaq itereq ínereqka néne ehweh anterúáh ké kamah arienéhe.

⁷Itega tagahna naneqsabé tábúsoqme iwíáhoró. Ite Sísá Karáhéne animárí múne iwíáhoo? Íné moq wene ani mío púaq minayabe iwíáhoró. ⁸Ite saiqnariankeheéna Manikánka omaq intaráiro? Írakaumo. Manikánka ínénsabe, Ite séhréh arite kawerarito aintena omaq intaráire. Minayabe néne arambehriyabé iwíáh íwíáhéna néníwíq pehgáriq pankerónsábé íre niyehitehre. ⁹Néne páhsi tagéq anotah ahréigehéna íre sehiranuge.

¹⁰Mó kegá mahraréra, Néne páhsiipéq págege ehwéh irarire éra peh iteba mívaraitaq íné mareqmareq aní ména págege ehwéh íre iraruraire ewe. ¹¹Mira íwíáho keo, íráhro. Ínéga sehiranue teiú éhwéhnikákáq iteba míáhnaraq teiéna éhwéhnikákáq peh monseráh éhwéhtaré wíre mókake ahtebagehe.

¹²Seyensabé iwíáh íwíáhéra, Ite moke mó ke kiotaikúne iwíáho kegá mira onserah íre úne. Segá seyene arambehri tagéra wene wene arambehri agehgamarera peh seyene arambehriyabé iwíáh íwíáhowe. Mi sansámé peh múguwahgu sansáne. ¹³Néníwíq pehipi pankereyabe íre nuwahbehre. Írakaumo. Peh morá Manikánka omaq intarái arámbéhrí miraunsabé iwíáh íwíáh éna iraruge. Wega ite séhréh arito aintarái

puana mi arámbéhríyábé iwíáh íwíáhéna iraruge. ¹⁴Manikánka, Ite séhréh arito aintarái puana wene ehweh sehgiena iteba séna Sísá Karáhéne kaweq ehwéh teiátáuge.

¹⁵Mó kené arambehriéyabe, Inénéne arambehrie éna néníwíq pankeranieéna iwíáh íwíáhugo? Írakaumo. Ínéga ite séhréh aitahnaq itega Sísane sánsá kawerue ambubu atawéq sehgírataq mó ite miáhrabeqte ké séhréh aritanie íwíáhuge. ¹⁶Ínéga ite seberiopéq pokue Sísane kaweq ehwéh mitaq teri mahtaq terininie. Miraonaraq íre mó kegá arambehriorabeq peh ínébataq néne arambehriyábé iwíáh íwíáhéna irarinie. ¹⁷Minayabe Manikáne ehwehnka aiq mahraréna,

Iwíáh íwíáhóna aníno, peh morá Manikánka mirainsabé iwíáh íwíáhé irarúno ire.

¹⁸Wewensabé iwíáh íwíáhéna wenáwíq pankeréh ánínká, Manikánka anotah aní móne íre atankéhe. Peh Manikánka wehukeníné áwíq pankeréh ánímé webataq anotah aní míankehe.

**Porareq péhe éhwéh íwáhnoro kereqne sansá
íre morá sánsáne i ehwéhne.**

11 ¹Ínéga irarena ehwéhnsábé itega, Múguwahgu ehwéhne aintagéhe. Pehipi teiníboq kawerue írátíáhro. ²Manikánka itensabé arutaboiri serahnuge. Itega peh morá Sísá Karáhénsabe irutaboirigeheéna ite aiq omaq itáráuge. Kaweq ahrárigá peh kaweqtaq ména mó weh máhbí íre tagehre. Írakaumo. Peh morá wega kérahna anínsábé áwénunue mókake webataq kéranie íwíáhíre. Mina inserah itega Sísá Karáhénsabe irutaboiréq kéraneheqmúne íwíáhigeheéna séhréh aitóge.

³Ehrámáne ahre wenáwíq Íwie. Mi inínká wehene péhe éhwéhnsábé aiq pútare atena ahabárúnserah itega moq péhe éhwéhnsábé aiq pútare atého. Minayabe nirupipeq iwh kikiruge. Sísá Karáhénsabe irutaboiréq wene kaweq sansá súého.

⁴Mó kegá iteba séra íre ínéga Sísá Karáhéne ehweh teiúnserahnue peh mó ehwéh teiéwaq íráhwe. Segá íre Manikáne Awa éhweh peh mó ehwéh teiéwaq íráhwe. Íre Manikáne kaweq ehwéhnsábé peh mó ehwéh teiéwaq íráhwe. Itega iwíáhéq, Mi ehwéhme peh ahtebia éhwéhne éq mi ehwéhnsábé ireyabe iuwahbehre ewe.

⁵Írátíáhro. Mi kegá anotah ke wóe íwíáhoo? Segá íné íre kiotaikowe íwíáhuge. ⁶Ínéga ehweh teiútáq áhwára áhwáraume tagaríóge. Peh morá néne iwíáhwé íre áhwára áhwárauge. Ínéga tábúsoqme iwíáhuraume ehweh teiátáutaqkákákq íwáhnorurautaqkákákq páhsi sehíranurautaqkákákq néne kaweq iwíáh sokigi aiátáugaq írátíaro mino.

⁷Ínéga Manikáne kaweq ehwéh teiátáutaq ápeq náníéro íre urauge. Ite anotah anímári míagehboq íné pehgáriq aní míanieéna mi sansánurauge.

Mirauraume ínégá ahabáruaone íwíáho? ⁸Ite séhréh aitanieéna iteba arambehriurataq mó kehiná suwahpeqte Sísa tagaríáh kégá móne náni náninurowe. Íre se séhréh aritena peh iteite séhréh aitanieéna mó kené móne mewe meweurauge.

⁹Iteba ména tabonahurataq itensabé íre inehuraugara Másérónía marákórápéqté Sísa tagaríáh kégá íné íre matiarau naneq mewe náni náninurowe. Iteba míarataq irupipeq umeh agínehoéna íre inehurauge. Mókakeakáq íre inehinie. ¹⁰Sísa Karáhéne aiq pútaq ehwéh irena mókakeakáq ite íre ineh inehinie. Mi ehwéhmé ite Ákáía marákórápéq miáh kégá, Péhe éhwéhne íre aintahráhowe. ¹¹Itensabé íre nirutaboírunsabé irarugo? Írakaumo. Manikánka tagaríéhtáq itensabé anotahtaq nirutaboíruge.

¹²Mó kégá, ínégá arambehriunserah arámbéhríúne éra seyene arambehriyabé iwíáh íwíáhowe. Mó kégá sensíwíq pankerageheéra miraowe. Mó kégá mína miraigeheéna amahnága mirau sansá mókakeakáq miraéna néne arambehri tauntahunue tábúsoqme mirainauge. ¹³Manikánka mi ke íre siqmatai puara péhe éhwéhnkákáq ké míáhwe. Sene arambehriyabé péhe éhwéh irarewe. Sísa Karáhéga se aiq pútaq siqmarowe íwíáhigeheéra mó kégá tagahtaq íre sene sánsá peh mó sansánowe.

¹⁴Minayabe áhteniyehboq owainawanka moq mi pehe sánsánsábé aiq ahtebehre. Wehukega, Owainawa kaweq aníne íwíáhigeheéna owainawanka téhrehrebeqte íópeqté ání tahnsa úkorahire.

¹⁵Owainawanka mi sansá aiq mirai puara wene arambehri kégá moq miraorahéra kaweqtaq mía míao ke tahnsa úkorahowe. Miraonsabé áhteniyeho. Mókake Manikánka sene arambehri sainsuena kamah arinkéhe.

Poraga arambehriúnsabe íre kaweq sunúq ábóraragú ehwehne.

¹⁶Métáq teiú éhwéh mónkákáq teiníe. Íné múguwahgu aníne iwíáh aintehboq néne ehweh íráhro. Neníwíq pehgáritaq pankeraníboq íráhro.

¹⁷Néne arambehriyabé iwíáh íwíáhu ehwéh teiníe. Amahnága teiú éhwéhmé íre Manikáne Awanka iwíáh aintéhra iraruge. Peh ínénéga múguwahgu anínká mira inserahnéna neníwíq pehgáritaq pankeróge.

¹⁸Mó kégá mah marákóipéqté sánsánéra seyene arambehriyabé sensíwíq pankeráhwe. Ínéga moq mi sansánéna neníwíq pakeraníe.

¹⁹Itega iwíáhéq, Ite ahtebia ké úne éq múguwahgu kené ehweh íráhwe.

²⁰Mó kégá miraoro e ehwéh apubúue íráhwe. Segá itene ménsámehnsá apubúue parabaruera péhe éhwéh irarensabé ite saiqnaruera ite píribahri aitera ite ahsuehwe iubówe. Segá miraurotaq itega túbáh agéq peh áwé tagahwe. ²¹Segá miraunserah ínégá íre miraurauge. Minayabe niyehitanabo? Írakaumo. Minayabe íre niyehitanawire.

Mó kegá seyene arambehriyabé iwíáh iwíáhéra teírataq íné moq múguwahgu aní tahnsanéna teiníe. ²²Sega mahraréra, Ite Íbaru kahnáh múne eme íné moq Íbaru kahnáh múge. Sega mahraréra, Ite Ísara ke úne eme íné moq Ísara aní múge. Sega mahraréra, Ite Ébárahmane animárí múne eme íné moq Ébárahmane ani múge.

²³Sega mahraréra, Ite Sísa Karáhéne arambehriúna ke úne eme uwoyansa anínká irarinserahnowana néne arambehriga moke sene arambehri kiotaikire. Sega pehgáriq arámbéhríowana ínégá anotahtaq arambehri mira aruqaruruge. Sísa arambehri miraunsabé wensabé suwahrieh kegá karábúsiipéq móinta intaowe. Móintera nubiqmaq nubiqmarowana pukorah aruqaruruge. ²⁴Asiu kegá moberíáh tánáhráq áréti sahtáté áhntetaq 39 tánáhráq nubitowe. ²⁵Aroma kegá mó tánáhráq mó tánáhrárué apahtáróráq sahtáté nubitowara wáhnaupeqté kegá peh morá tánáhráq ebahnsa tuparuqme nubitowe. Apahtáro tánáhráq íné míarau sipí pitegue wánípipeguraire. Peh morá wéhékáhnkákáq inokáhpeqkákáq wánípipeq míaraugé. ²⁶Mó kehiná suwahpeq mó kehiná suwahperue poku pokunsabé íre wahto ah nogúge. Wánípipeq tupekorahuge. Aebó kegá nubiq suahráhowe. Nánuwahrah Asíú kegá nubiq suahráhowe. Nahnso kegá moq nubiq suahráhowe. Mó ke suwahpeq míótáq abatapi míótáq sóreq wanípípeq míótáq nubiq suahráhowe. Ite néne iyahnabo animárí múne e kegá moq nubiq suahráhowe.

²⁷Íné áhnte págege arámbéhríuraugé. Arambehriuraunsabé mó tánáhráq mó tánáhrárué inokáhpeq íre ahrenaraugé. Nirupibiuraire. Wání tahbobóuraire. Áhnte tánáhráq tópah íre narauge. Néne korósi íre awehraq káráinsabé sóriqka kamah aníátáire. ²⁸Íre peh morá mina teiú náneqmarínká kamah aníátáire. Sísa tagaríáh kegá wene ehweh kawerue sehgiowapómo iwíáhunka mó wehekáh mó wehekáhnue nirupipeq iwíáh kikirunka nirupipeq umeh agire. ²⁹Mó anínká, Sísa sánsá suaníe iraritaq nirupipeq págege agire. Mó anínká ahabáritaq nirupipeq umeh agire.

³⁰Néníwíq árahue pankeranínkono? Íné peh mareqmareq aní míónsábé néníwíq pankerena iwíáh iwíáhéna teiúge. ³¹Manikámé itene Wahnah Sísa abowáe. Wensabé ahriahri iwíáh iwíáh atanéhe. Wega tagaríéhtáq peh aiq pútariahnsanuge.

³²Anotah wahnáh aní wenáwíq Árétae. Wega Támákása suwahpeqte marákóákáq wahnahnuraire. Íné Támákása suwahpeq míarautaq sóntía kené wahnahnka íné saiqnariankeheéna wene sóntía keyábé moke mibeqté kúrí méhpehtaq wahnahnoro aritaraire. ³³Wega miraurainsabé néne iyahnabo animárinká séhréh aintera sehwerapeqté áwánkúrápéq páhsíkétiipéq íné úsawe náhniáq iwe panantáwe kuri ogesáhue máhpeq núwátówara sega íné íre saiqnariarowe.

Porane awanka tagó naneq ehwéhne.

12 ¹Ínénénsabe iwíáh íwíáhéna teiú éhwéhnká ite íre séhréh aitahráhire. Anetaníbo pehipi teiníe. Ínéniwanka tagaraitaq Manikánka sokigi aníátái ehwéh teiníe. ²Sísa Karáhé tagariarautate sure sure 14 opéq parabaguraitaq Manikánka íné kiotaikue íópipeq wéhuwa móintáaire. Néne ninonkankakáqpópoq peh morá néne niwankakáqpópoq móintáairana ínéga íre tagariógana peh morá Manikánka tagaríéhre. ³Íópeqté mátábúráq ména néne ninonkankakáqpópoq peh morá neniwapopoq móintáairana ínéga íre tagariógana peh morá Manikánka mina tagaríéhre.

⁴Kaweq iopéqté mátábúráq móintáairana wehukega íre irareraho ehwéh írátáugana mó ke terieyabe ahqáho aintáaire. ⁵Néne niwanka tagaraitaq Manikánka sokigi aníátáinsabé iwíáh íwíáhéna teiúge. Peh amahnága miraunsabé néníwíq íre pankeraníe. Mareqmarrerutaq Manikánka séhréh aintéhnsabé íné mareqmareq aní míónsábé iwíáh íwíáhéna teiúge.

⁶Ínénénsabe iwíáh íwíáhéna pahsúótáq tahirímé múguwahgu aní tahnsa íre míó irino. Peh aiq pútaq ehwéh teiéna puana múguwahgu aní tahnsa íre míanie. Mó kegá néne ehweh irera néne arambehriu sansá tagéra ínénsabe tábúsoqme iwíáhorahowe. Mirairataq aiq kawerinae. Ínénénsabe iwíáh íwíáhéna teiú éhwéhnsabé irera ínénsabe íre tábúsoqme iwíáhorahowe. Minayabe ínénsabe iwíáh íwíáhu ehwéh mó íre teiníe.

Pora mareqmarrerútaq Manikánka págege ato ehwéhne.

⁷Néniwanka tagaraitaq Manikánka áhnte kaweq naneqmarí sokigi aníátáirana tagarauge. Mina tagaraunsabé ínénsabe iwíáh íwíáhéna píribahri agonehoéna sehikaranká peraq áwirana érinserah Manikánka níeri naneq níátáire. Owainawanka eqmaréh ánínká nubírana mina íeri naneq néne ninonkataq kéhre. Íné píribahri aní míéhnehoéna Manikánka náníátáire. ⁸Íné apahtáro tánáhráq Manikánsabe púrerue mahraréna, Néne Wahnahno, níeri naneq kaqnuo urauge. ⁹Kaqnuo urauganawe wega ínénsabe, Are mareqmareq aní míéhnaaq págege ataníe. Ínéga págegeue séhréh atónká aiq awehraq kanae uraire.

Aiq awehraq kanae urainka nirupipeq eyoyóéna íné mareqmareq aní míónsábé Sísa Karáhéga págege aintéh púana iwíáh íwíáhéna nirupipeq eyoyóire. ¹⁰Ínéga Sísa Karáhéne arambehri miraunsabé mareqmarrerutaq mó kegá ínénsabe abehq éhwéh aintáhtáq íroke sunúq sitaq mó kegá níwíoqnahtaq mó kegá íre kaweraintáhtáq nirupipeq pehwehrie míóge. Íné mareqmarrerutaq Manikánka págege aintéhnká wene arambehri págegeue miraorahuge.

Poraga Kórína suwahpeqte ké séhréh ariteyabe irari ehwéhne.

¹¹Itega miraonka ínéga múguwahgu anínká irarinserahnuge. Itega néne arambehriunsabé íre iwíáh íwíáhonsabé mi ehwéh iraruge. Íné íre anotah aní míónsábé niahtebohge. Iteba péhe éhwéh íwáhnoro kegá íné íre kiotaikowe. Minayabe mi keyábé aneqsabé iwíáh íwíáho? ¹²Manikánka eqmaq núwátáirana iteba míarautaq págege arámbéhríena ótaq sansá itega íre tagariaro sansánurautaq pehwehrue míaraugaq tagarowe. Itega mina tagéq Manikánka íné eqmaq núwátái aní ména wene arambehri tábúsoqme mira aruqaruruge ahtebahrahowe. ¹³Mó kehiná suwahpeq Sísá tagaríáh kegá íné kirabo aintera íné íre kárái naneq níátówana merauge. Iteba míarautaq mi sansá íre miraurauge. Minayabe itega iwíáhéq, Ínéga íre kaweraitáráire íwíáho? Mira íwíáh kahnarag mó mina tahnsa íwíáh íre oro.

¹⁴Téhtaré tánáhráq iteba míaraunsabé íre ineh ineh aítaráuge. Mónkakáq iteba koragéyabe nuwahbehrana mi tanáhráqkákáq moq íre ineh inehinie. Itene ménsámehnsánsabe íre nirutaboíréna peh morá itensabé nirutaboíréna ite séhréh aiteyabe nuwahbehre. Káriq anímárínká sinoibo íre kiraboowara peh morá sinoiboga sene animáří kiraboowe. Íné iteribo tahnsá míónsábé sinoiboga sene animáří kawerue séhréh arítáhnserah mirainie. ¹⁵Ite séhréh aitanieéna moke matíó náneq parabaruaráhuge. Ite séhréh aitanieéna pukorahuge. Itensabé anotahtaq nirutaboíru puag itega ínénsabe pehgáritaq arutaboiraintaho?

¹⁶Itega mahraréq, Ínéga itene ménsámehnsá ábóraq íre meraire ewe. Mó anínká mahraréna, Ínéga ehnenue péhe éhwéh teiátáitaq aneqpopoq kopípéq meraire ewe. ¹⁷Árahuraugo? Ínéga iteba eqmatau kegá itene ménsámehnsá íre mero mino. ¹⁸Táításareq mó Sísá tagaríéh ánínseq iteba eqmatautaq Táításaga itene ménsámehnsá íre merai mino. Manikáne Awanka wereq ínéreq peh morá íwíáh aitéh púata peh morá sánsánúya mino.

¹⁹Itega ínénsabe, Kaweq aní móne íwíáhigeheéna mah ehwéh sehiranue teiugo? Írakaumo. Néne iyahnabo anímáríno, peh morá ite séhréh aitanieéna moke mah ehwéh sehiranue teiúge. Manikánka tagaríéhtáq Sísá Karáhéga iwíáh aintéhnserahnue teiena itega wensabé kawerue aq pútare ateq wene sánsá págegeue sehgegeheéna séhréh aruqaruruge. ²⁰Ínéga itensabé, Kaweqtaq miáthro aítaráuge. Aítaráunsabé iteba senaraq ite ahababáq animáří míého. Míéhtrataq íné abiahnsa aní úkonehoéq íre kaweróne aintagéhe. Mira íwíáhunsabé nirupipeq iwíáh kikiruge. Tobehwé, mó anínsábé íre kaweq iwíáh atewé, mó anínsábé abiahnsa atewé, peh wewene iwíáh sehgie sansamé, éhruruwe, péhe éhwéh atewé, píribahriwe, momiwíotaq íre tábúsoqme sansánome, iteba senaraq mahna tahnsa sánsá kehnehboq kawerurero.

²¹ Menah áhnte itega mó kené weh ahre abariéq mó ahabábáq sánsánurowe. Mi sansá airaiq sutaune íwíáh íre urowe. Iteba kowéna mina tagahnaraq nirupipeq págege agínana ite míéhrarabeq Manikánka, Íbisáhno aintahnana niyehitanawire. Mira íwíáhunsabé nirupipeq íwíáh kikiruge.

**Kórína kegá Sísane sánsá kawerue sehgihehéna
Poraga séhréh arito ehwéhne.**

13 ¹ Menah téhtaré tánáhráq iteba suraue. Mónkakáq ite koragéyabe nuwahbehre. Manikáne ehwehnka mahraréna, Téhranitégábópoq apahránítógábópoq wehukeníne ahabábáqsabe morá éhwéh irarirataq itega mi ehwéh kaweratahráhowe íre.

(Lo 19.15)

² Menah ahabáruro kereq ómi itereq teiníboq írátíáhro. Ite anehe koragarautaq teiátáume amahnága móbeq míónsábé mónkakáq teiníe. Mó iteba konaraq ahabábáq ke íre peh áwé taganie. ³ Sísá Karáhéga íné séhréh aintehrámo íwíáhéq iteba konaraq Sísaga séhréh aintéhnká miráfnawe taganeheqmóe. Sísá Karáhéga ite kamah aímé mareqmareq sansápo? Írakaumo. Peh págegeue miraire.

⁴ Sega Sísá awankátaq táhparótaq we mi tanáhráq mareqmareq aní míowana Manikánka págege atéh púana we amahnága págegeue mía míaire. Sísareq mía míausabé mareqmareq aní míógana Manikánka págegeue séhréh aintéhnká wereq oga mía míaeána ehweh teiena págegeue séhréh aitaníe.

⁵ Itega Sísansabé aiq pútare ateq wene sánsá kawerue sehgiowámo. Minayabe kawerue íwíáhue tagahro. Sísá Karáhé itene irupipeq íre míehro? Írakaumo irataq itega wensabé íre tábúsoqme aiq pútare atáhwe. Minawé aiq ahtebaho?

⁶ Ínéwé Sísá Karáhéne arambehri miraéyabe íre túbáh agire éq tagariagehe íwíáhuge.

⁷ Itega íre ahabárighehéna itensabé púreraita aitaue. Ínéga kaweq arámbéhríire íwíáhighehéna itensabé púreraitogo? Írakaumo. Mó kegá, Íné kaweq arámbéhríire íwíáhowamo. Anetaníbo. Peh iteitega kaweq sansánighehéna itensabé púreraita aitaue. ⁸ Itega aiq ahtebahme Manikáne aiq pútaq ehwéh íre saiqnariahrahúne. Írakaumo. Mi ehwéhnsábé peh kowe ateq mó keyábé mi ehwéhnsábé aiq pútare atáhro arita aritaúne.

⁹ Ite mareqmareronaraq itewe págegeue míéhransabé íwíáh íwíáhúne. Ite kaweqtaq méq aiq pútaq sansánighehéq itensabé púreraita aitaúne.

¹⁰ Iteba konaraq págegeue kamah aiénehoéna amahnága móbeq míótáq mah pagége éhwéh sehiranue teiúge. Maniká Iteriboga wene arambehri mirainkehehéna págege aintéhre. Kamah ario éna íre págege aintéhre. Peh séhréh arito éna págege aintéhre.

Poraga iroro ú ehwehne.

¹¹Néne iyahnabo anímáríno, iroro. Néne ehweh ireq kaweq sansánoro. Peh morá íwíáhue uwareasa ánímáí míáhro. Mirairataq Manikánka itensabé arutaboiréna itene irupipeq ukiq itankéhe. We itereq mía míainkehe.

¹²Iteite we mehweh atéhoro. Mahtaqté Maniká tagaríáh kégá itensabé iroro ewe. ¹³⁻¹⁴Itene Wannah Sísa Karáhéga ite séhréh aitéhrana Maniká Iteriboga itensabé arutaboiraitéhrana Manikáne Awanka ómi iteba mía máire.